

LETNO POROČILO

2016

Javnega sklada Republike
Slovenije za kulturne
dejavnosti

OI CERKNICA

Pripravila: **Jožica Mlinar**

Jskd

Poslanstvo sklada je spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, zagotavljanje strokovne in organizacijske podpore ljubiteljskim kulturnim dejavnostim, omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin na celotnem slovenskem kulturnem prostoru ter vključevanje v kulturno mrežo in mednarodno sodelovanje.

Uvod

Cerkniška izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti skrbi za ljubiteljsko kulturno dejavnost na območju občin Cerknica, Bloke in Loška Dolina.

V vseh treh občinah živi okoli 17.000 prebivalcev, kjer deluje 18 društev s 25 sekcijami, 2 zvezi in 4 zavodi za kulturo in turizem, s katerimi tudi sodelujemo: z Notranjskim regijskim parkom, z Zavodom ARS VIVA, s Hišo izročila in Zavodom za kulturo, turizem Snežnik iz Loške doline.

Na tem območju imamo razvite skoraj vse zvrsti, ki jih pokriva sklad. V letu 2016 smo ponovno veliko delali na izobraževanju petja ljudskih pesmi, tako da bomo v naslednji sezoni že organizirali samostojno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev kot tudi še originalnih ljudskih pevcev in godcev, ki jih odkrivamo na terenu ravno s pomočjo izobraževanj z Ljubo Jenče in Uršo Šivic. Imamo številne otroške folklorne skupine, kar 3 so dosegle regijski nivo in 2 izvirni odrasli folklorni skupini, med katerimi Rakovška vedno dosega regijski nivo. Sodobni ples se je ponovno odlično predstavil in obe plesni skupini s številnimi plesalci in plesalkami KD Rak Rakek in Plesonoge so pristali na državnih srečanjih Pika miga, Opus in Živa. Poleg 2 plesnih društev imamo tudi Baletno društvo Postojna, ki deluje tudi na področju naše izpostave.

Na našem področju je začelo delovati tudi Društvo ljudskih pevcev Jezerci in 2 neregistrirani skupini ljudskih pevk, kjer je ena dosegla državni nivo, imamo 2 godbi, cerkniška kot najboljša v Sloveniji, odličen Big band Cerknica, 3 odrasle gledališke skupine v vseh treh občinah in zelo inovativno skupino stareslike.com ter številne zbiratelje zgodovinskega gradiva, pomembnega za ohranjanje in oživljanje notranjske kulturne dediščine, kjer svoj pomemben delež prispeva tudi Marija Makarovič, ki mnogim nudi strokovno pomoč. V letošnjem letu smo z njeno ogromno pomočjo skupaj z društvom Ljudski pevci Jezerci, z urednikom portala stareslike.com Milošem Tonijem, akademskim slikarjem Božidarjem Strmanom Mišom, domačinom Tonetom Lovkom pripravili zbornik Pretekla in današnja govorica Steinbergovih likovnih del. Delo prikazuje noše in običaje ljudi okoli Cerkniškega jezera v 18. stoletju in je pomemben prispevek razvoju kulture in turizma na tem področju.

Poleg tega pa sodelujemo s štirimi matičnimi šolami in štirimi podružničnimi šolami, ki imajo 13 pevskih zborov, kar 6 otroških folklornih skupin, 4 gledališke in 2 filmski skupini. Sodelujemo tudi z likovniki z osnovnih šol in društev, ki se udeležujejo tematskih likovnih razstav in natečajev.

Edino področje, kjer nimamo nikakršnega napredka, je lutkovno področje, saj se nihče več ne odloča za pripravo lutkovnih predstav. Imamo pa nekakšen nadomestek, to je kamišibaj, ki se je bliskovito razširil po Loški dolini, kamor sta ga tudi preko mnogih mentoric, zasejala mentorja Jelena Sitar Cvetko in Igor Cvetko.

Ocena stanja

V letu 2016 smo sodelovali s skoraj vsemi društvi in skupinami. Tako smo uspešno izpeljali vse območne revije, izobraževanja na likovnem, plesnem, folklornem, filmskem področju, petje po starem na Notranjskem in zborovskem področju. Večina delavnic je bila namenjenih otroški ustvarjalnosti, le pri petju po starem smo zagrizli v najstarejšo populacijo z željo iztrgati pozabi še zadnje pesmi, običaje, ki jih nekateri še gojijo. Nekaj smo jih prepričali tudi k sodelovanju na naših srečanjih, večina pa noče na oder, ker tega ni vajena. So pa kljub temu prispevali k ohranjanju pesmi, ki so jih posnele strokovne spremljevalke.

Ker smo veliko truda vložili v razvoj kulturnih dejavnosti med mladimi, smo največ časa in energije posvetili ravno srečanjem, ki potekajo za otroke in mladino, gledališču, folklori, plesu, petju, likovnemu ustvarjanju ter novi filmski animaciji za osnovnošolce.

Medijska pokritost delovanja izpostave je odvisna od zgoščenosti ostalih prireditev. V zadnjem času imajo vse občine svoja občinska glasila, tako da je pokritost o našem delu bolj transparentna. Tudi Radio 94 nas dobro zastopa. Prisotni pa smo tudi na portalu Primorsko-notranjske novice in ostalih spletnih medijih.

Pri izvedbah prireditev smo pozorni na to, da jih izvajamo na različnih lokacijah – od Rakeka do Starega trga – in na ta način skrbimo, da je v kulturno dogajanje (pa tudi v organizacijo dogodkov) vpeljana čim širša množica ljudi, zavodov, organizacij in društev. Prireditve so izpeljane v šolah (športna dvorana, večnamenski prostor...) ali kulturnih domovih (Cerknica, Stari trg). Sodelovanje z osebjem tako na šolah kot v kulturnih domovih je dobro, tako da je temu primerna tudi izvedba prireditev.

Izvedba rednega programa

V letu 2016 smo izvedli vse zastavljene programe, in sicer 6 na območnem nivoju ter dva regijska dogodka, samostojno regijsko srečanje odraslih folklornih skupin, Linhartovo pa v sodelovanju na regijskem. V novih prostorih Zavoda Ars viva v Podcerkvi pa smo z Barbaro Rigler izvedli državno literarno šolo Od arhetipa do pravlјice, ki je v čudovitem ambientu navdušila prav vse udeležence.

Izvedba območnega programa: revija plesnih ustvarjalcev (24 točk), revija otroških in mladinskih pevskih zborov (11 zborov), srečanje otroških gledaliških skupin (4 skupine iz OŠ), srečanje otroških folklornih skupin (6 domačih FS), revija odraslih pevskih zborov (10 zborov), območno Linhartovo srečanje (2 skupini za ogled), izvedba območne razstave za odrasle Oblak, voda, zvok, kristal, kjer so sodelovali tudi uporabniki VDC tako z likovnimi deli kot tudi s kulturnim programom, in sodelovanje na regijski razstavi s 3 udeleženci v Zagorju, sodelovanje na regijski razstavi z otroškimi likovnimi ustvarjalci iz OŠ Rakek na temo Naj te voda nosi, v Ljubljani Kult3000 in v Stični.

Na področju otroškega zborovskega petja beležimo ponovni trend dviga kvalitete in poseganje po zahtevnejših skladbah. Vsi mladinski pevski zbori dosegajo regijski nivo, od otroških polovica.

Tudi na področju otroških folklornih skupin se je nivo kvalitete dodatno dvignil, saj so se kar 3 skupine udeležile regijskega srečanja in ena državnega – kot pevsko odlična skupina.

Odlično so se izkazali tudi najmlajši ustvarjalci animiranega filma pod vodstvom mentorja Mitje Mančka, kjer sta 2 učenca iz OŠ Cerknica prejela nagrado v Izoli na državnem srečanju.

Izmed ljudskih pevcev in godcev sta se dve zasedbi, ena godčevska in ena ljudska pevka, udeležili regijskega srečanja, ljudska pevka Marija Baraga je dosegla državni nivo.

Na folklornem področju se je regijskega srečanja udeležila odrasla folklorna skupina KD Rak Rakek.

Tudi na področju zborovskega petja odraslih se zaznava dvig kvalitete.

Od 10 zborov so 3 zbori med državnim in regijskim, 2 regijska, 2 med območnim in regijskim in 3 območni.

Že nekaj let pa se obrestuje tudi strokovno delo na področju sodobnega plesa, kjer skoraj vse točke dosegajo regijski nivo, vendar se zaradi omejitvev točk na mentorja regijskega srečanja udeleži le nekaj točk. Na državni nivo se uvrščata dve plesni skupini, KD Rak Rakek in plesalke in plesalci KID Plesonoga. Poleg Pike miga in Žive se udeležujejo tudi tekmovanj na Opusu.

Največji uspeh pa beleži Godba Cerknica z zmago na tekmovanju v koncertni skupini.

Izvedba dodatnega programa

Sodelovali smo z Galerijo Krpan pri razstavah in izvedbi likovnih delavnic za otroke, s Kulturnim društvom Notranjska ter vsemi osnovnimi šolami pri izvedbi delavnic animiranega filma na Rakeku in v Cerknici.

Za potrebe ljudskih pevcev in ostalih članov društva Jezerci, ki skrbijo za ohranjanje tradicije tako oblačil kot petja in drugih običajev v deželi ob Cerkniškem jezeru, smo začeli z raziskavo, ki se je je strokovno lotila Marija Makarovič. Najprej je bila raziskava namenjena kostumski podobi pevcev ljudskih pesmi iz novejšega obdobja, to smo že realizirali. Ker pa je v vaški cerkvi slika sv. Notburge iz 18. stoletja, ki naj bi bila oblečena v oblačila lokalnih prebivalcev, smo raziskavo razširili tudi na zgodnejše obdobje in poleg ženske noše vzeli pod drobnogled tudi moška oblačila iz Steinbergovega časa in časa omenjene slike iz cerkve Sv. Petra na Dolenjem Jezeru. Raziskavi so se potem priključili tudi drugi avtorji, najprej urednik portala stareslike.com Miloš Toni z bogato zbirko starih slik in inovativnim pristopom pri obdelavi le-teh, na koncu pa se je projekt zaključil z zbornikom Pretekla in današnja govorica Steinbergovih likovnih del z avtorji Marijo Makarovič, Milošem Tonijem, Božidarjem Strmanom Mišom in Tonetom Lovkom. Poleg predstavitve knjige smo pripravili tudi razstavo izrezov Steinbergove oljne slike z letnico 1714, tako kot je to v praksi skupine portala stareslike.com, kjer vsak košček slike govori svojo zgodbo. Razstavili pa smo tudi rekonstrukcijske risbe, skice in slike akademskega slikarja B. S. Miša.

Pri tej knjigi smo k sodelovanju povabili KD Ljudski pevci Jezerci, Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica, Notranjski regijski park, Narodni muzej Slovenije in KD Notranjska.

Ker je leto 2017 obeleženo tudi s stoto obletnico Gerbičeve smrti smo v sodelovanju z zborovodkinjami osnovnošolskih zborov organizirali seminar za zborovodje s poudarkom na izvedbi skupne Pastirčkove pesmi F. Gerbiča, ki jo je za nas priredil prof. Tomaž Habe in jo bodo mladinski PZ pod njegovo taktirko izvajali na naslednji

reviji. Seminar smo izvedli v sodelovanju z Glasbeno šolo Frana Gerbiča Cerknica.

V odličnem sodelovanju z Zavodom Ars viva smo izvedli odmevno območno razstavo za odrasle Oblak – voda – zvok – kristal, kjer so sodelovali vsi, od uporabnikov Varstveno delovnega centra, društva paraplegikov in vseh domačih likovnih društev. Tudi v kulturnem programu ob otvoritvi so odlično vzdušje z maksimalno angažiranostjo pripravili VDC-jevci in odlični glasbeniki z domačega okolja, okoliške gospodinje pa so pripravile odlično pogostitev.

Izvedba ali sodelovanje pri javnih razpisih/pozivih za ljubiteljske kulturne dejavnosti

Izpostava posreduje mnenje k razdelitvi, če je za to zaprosena. Izpostava predlaga enega člana v komisijo za razdeljevanje pri občinah Loška dolina in Cerknica in posreduje razporeditev skupin in društev v kakovostne razrede, tam kjer je seveda to možno.

Izobraževanja

V letu 2016 smo izvedli seminarje in delavnice skoraj na vseh področjih. Nadaljevali smo s filmskimi delavnicami animiranega filma z mentorjem Mitjem Mančkom v OŠ Cerknica in na Rakeku.

Leto 2017 je 100. obletnica smrti Frana Gerbiča. Izvedli smo seminar za zborovodje OPZ in MPZ, ki ga je vodil prof. Tomaž Habe v sodelovanju z Glasbeno šolo Frana Gerbiča na temo Gerbičevih pesmi. Mladinski pevski zbori bodo na naslednji reviji izvajali skupno pesem, Lovska, pod Habetovim vodstvom.

Na področju sodobnega plesa smo z Jeleno Milovanović izvedli nekaj delavnic za otroke in mentorje plesnih skupin.

Sodelovali smo z mladimi Člani društva Pa-leta in jim omogočili delavnice pod vodstvom Jerneja Dolničarja. Mladi so imeli samostojno razstavo v Galeriji Krpan.

Nadaljevali smo z delavnicami Ljudskega petja, ki jih je izvajala Urša Šivic predvsem s spodbujanjem k oblikovanju novih zasedb znotraj folklornih skupin tako na pevske kot na godčevskem področju. Z Ljubo Jenče pa smo iskali domač melos za pevke v skupini Jezerska tršča. Ljuba je namreč s starimi posnetki jezerskih pevk poustvarjala stare pesmi z mlajšimi pevkami, ki želijo nadaljevati tradicijo petja svojih babic in mam.

Naj na koncu ponovno omenim izjemno sodelovanje z Marijo Makarovič, ki nam je posredovala nekaj vprašalnikov za zbiratelje, ki bi radi zapisovali zgodovino svoje domačije, kraja ali zbirali podatke za specifično področje, kot so ledinska imena, domača kuhinja, zdravilstvo ... Pri tem projektu ponovno sodelujejo člani društva Ljudski pevci Jezerci.

Cerkniška izpostava je v poletnem času sodelovala pri izvedbi državne literarne šole 2016, v novih prostorih v Ars vivi v Podcerkvi z naslovom Od arhetipa do terapije – pravljice, od 8.–10. 7. 2016, ki so se je udeležile tudi 3 naše udeleženke.

Financiranje

Z vsemi tremi občinami imamo podpisano pogodbo za letno financiranje, ki poteka zelo različno. Sredstva pritekajo z mesečnimi ali polletnimi prilivi. Glede na situacijo, v kateri živimo, je financiranje s strani občin zadovoljivo in predvidljivo. Za izdajo knjige smo pridobili sredstva iz razpisov in donacij. Zgoraj omenjeno knjigo smo izdali v koprodukciji z domačo knjižnico ravno zaradi lažje prodaje, ker ne moreš v eni osebi biti vse, tudi prodajalec z davčno blagajno.

Novi projekti

Kot nov projekt smo si zastavili sodelovanja z Zavodom Ars Viva na vseh področjih. Zavod namreč razpolaga z največjo kapaciteto ležišč, večina dostopnih za invalide s spremstvom, na celem teritoriju izpostave, ima 3 razstavne prostore, ima največji amfiteater vse tja do Škocjana – Vir pri Domžalah. Zato smo tu izvedli pripovedovanje zgodb in pravljič ob krušni peči, državno literarno šolo, območno razstavo, začetek usposabljanja vodnikov za kulturni turizem. Krona preteklega leta pa je bil izid zbornika Pretekla in današnja govorica Steinbergovih likovnih del, ki kliče po nadaljevanju zapisovanja in snemanja originalnih ljudi, ki s svojim poznavanjem lokalne zgodovine, običajev in načina življenja prispevajo k ohranjanju nekaterih za preživetje pomembnih znanj in veščin, ki jih ima vsako okolje.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Na našem območju delujejo:

- vokalne skupine: 3 moški pevski zbori in 1 oktet, 3 ženski pevski zbori, 4 mešanih pevskih zborov, 8 otroških pevskih zborov, 5 mladinskih pevskih zborov
- instrumentalne skupine: 2 pihalna orkestra Godba Cerknica in Godba na pihala Kovinoplastika Lož in Big band Cerknica, Duwai orkestra
- gledališka dejavnost in lutke: 3 odrasle gledališke skupine, 5 otroških gledaliških skupin po OŠ
- plesna dejavnost: 12 plesnih skupin (v 4 društvih), Plesonoga, Rak Rakek, Baletno društvo, Klub Mace (mažoretni, plesni in twirling klub Cerknica)
- folklorna dejavnost: 2 odrasli folklorni skupini, 5 otroških folklornih skupin (v OŠ)
- ljudski pevci: Društvo ljudski pevci Jezerci, skupino pevk, ki deluje pri PGD Dolenje Jezero, in samostojno ljudsko pevko Marijo Baraga, nekaj zasedb je znotraj delujočih odraslih folklornih skupin
- likovna dejavnost: 2 likovni društvi, KD Pa-leta in Društvo notranjskih kulturnikov Krpan in ena likovna skupina pri KD Rak Rakek
- literarna dejavnost: literarna dejavnost ne deluje v organiziranih skupinah
- filmska sekcija pri KD Notranjska in pod okriljem izpostave deluje na 3 šolah

Društva imajo v glavnem solidne prostore za vaje, veliko se poslužujejo večnamenskih prostorov, ki so v okviru gasilskih domov, tako za plesne dejavnosti kot tudi za gledališče in film (Begunje, Grahovo, Cerknica). Društvom so prostore za dejavnost omogočile občine, ki so ali v sklopu knjižnice ali ostalih občinskih objektov, samo nekaj društev ima svoje prostore.

Sodelovanje s šolami in vrtci

S šolami in vrtci uspešno sodelujemo pri organizaciji vseh območnih in regijskih prireditev. Skupaj tudi organiziramo seminarje za mentorje. Ker nimamo drugih prireditvenih prostorov za izvedbo velikih prireditev, se vse izvajajo na šolah na Rakeku, v Novi vasi in v Loški dolini.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

V letu 2016 smo podelili Gallusove značke nekaterim članom MePZ Bloke, Big band Cerknica in Godbe Cerknica, splošne značke pa plesalkam Mažoretnega kluba in twirling kluba Mace.

Izvedeni dogodki

Naziv dogodka	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
OTROŠKA LIKOVNE DELAVNICE	8.1.2016		likovna dejavnost	izobraževanje
RAZISKAVA JEZERSKEGA IZROČILA Z MARIJO MAKAROVICH	10.1.2016	30.6.2016	folklor	založništvo
DELAVNICA LJUDSKEGA PETJA IN GODČEVSTVA	18.1.2016		folklor	izobraževanje
DELAVNICA ZA MLADE FILMSKE USTVARJALCE	19.1.2016		film in video	izobraževanje
GODČEVSKA DELAVNICA ZA FS	24.1.2016		folklor	izobraževanje
FILMSKE DELAVNICE ZA OTROKE	1.2.2016	31.3.2016	film in video	izobraževanje
SREČANJE MLADIH LITERARNIH USTVARJALCEV	26.2.2016		literatura	izobraževanje
MAVRICNA PESEM 2016, REVIIA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV	15.3.2016		vokalna glasba	prireditev
MAVRICNA PESEM 2016, REVIIA OTROŠKIH PEVSKIH ZBOROV	15.3.2016		vokalna glasba	prireditev
SREČANJE OTROŠKIH LUTKOVNIH IN GLEDALIŠKIH SKUPIN	22.3.2016		gledališče in lutke	prireditev
LINHARTOVO SREČANJE	31.3.2016		gledališče in lutke	prireditev
SVET JE KAKOR RINGA RAJA	1.4.2016		literatura	prireditev
SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN	5.4.2016		folklor	prireditev

ZA SANJAMI - OTROŠKA PLESNA PREDSTAVA	12.4.2016		ples	prireditev
PLESNI ODER 2016	14.4.2016		ples	prireditev
VPOGLED V USTVARJANJE ANIMIRANIH FILMOV	20.4.2016		film in video	prireditev
REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	3.5.2016	5.5.2016	gledališče in lutke	prireditev
REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN	13.5.2016	20.5.2016	folklor	prireditev
POJO NAJ LJUDJE 2016, REVIJA ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV	14.5.2016		vokalna glasba	prireditev
POJO NAJ LJUDJE 2016, SREČANJE MALIH VOKALNIH SKUPIN	14.5.2016		vokalna glasba	prireditev
REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	15.5.2016	15.5.2016	folklor	prireditev
REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	15.5.2016	15.5.2016	folklor	prireditev
REGIJSKO LINHARTOVO SREČANJE	20.5.2016		gledališče in lutke	prireditev
PREPLESAVANJA 2016 - REGIJSKA PLESNA REVIJA	21.5.2016	21.5.2016	ples	prireditev
ZAKLJUČEK TLK V OKVIRU DNEVA PARKOV	22.5.2016	30.6.2016	večvrstna dejavnost	prireditev
RINGARAJA	28.5.2016		folklor	prireditev
PUSTI NAJ TE NOSI VODA...	1.6.2016		likovna dejavnost	prireditev
SREČANJE OTROŠKIH LIKOVNIH USTVARJALCEV - REGIJSKA RAZSTAVA	1.6.2016		likovna dejavnost	prireditev
SPOZNAVANJE JEZERSKE KULTURE	18.6.2016		folklor	izobraževanje
LITERARNA ŠOLA JSKD 2016	25.8.2016	28.8.2016	literatura	izobraževanje
REGIJSKA RAZSTAVA OTROŠKE LIKOVNE USTVARJALNOSTI 2018	25.9.2016	5.10.2016	likovna dejavnost	prireditev
RAZSTAVA, OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH LIKOVNIH USTVARJALCEV NA TEMO OBLAK, VODA, ZVOK, KRISTAL	29.9.2016		likovna dejavnost	prireditev
PRIPRAVA ZBORNIKA PRETEKLA IN DANAŠNJA GOVORICA STEINBERGOVIH LIKOVNIH DEL	1.10.2016		folklor	založništvo
REGIJSKO SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV	9.10.2016	9.10.2016	folklor	prireditev
PREDSTAVITEV KAMIŠIBAJA, PREDSTAVA IN DELAVNICE ZA OTROKE	12.10.2016	25.8.2016	gledališče in lutke	prireditev
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH LIKOVNIH USTVARJALCEV NA TEMO OBLAK, VODA, ZVOK, KRISTAL	16.10.2016		likovna dejavnost	prireditev
SEMINAR ZA ZBOROVODJE S T.HABETOM	25.10.2016		vokalna glasba	izobraževanje
ČUVANJE IZROČILA Z MARIJO MAKAROVIČ, USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV	26.10.2016	10.12.2016	folklor	prireditev
REGIJSKA LIKOVNA RAZSTAVA	11.11.2016	30.11.2016	likovna dejavnost	prireditev
ZBOROVODSKI SEMINAR S PRF. TOMAŽEM HABETOM	26.11.2016	29.11.2016	vokalna glasba	izobraževanje
SEMINAR ZA LJUDSKE PEVCE	27.11.2016		folklor	izobraževanje
PEVSKA DELAVNICA Z LJOBO JENČE	28.11.2016	28.11.2016	folklor	izobraževanje
PREDSTAVITEV ZBORNIKA PRETEKLA IN DANAŠNJA GOVORICA STEINBERGOVIH LIKOVNIH DEL	2.12.2016		folklor	založništvo
RAZSTAVA RAZREZOV SLIKE A: F. STEIBERGA, KI JIH JE PRIPRAVIL MILOŠ TONI	2.12.2016		folklor	prireditev
SREČANJE LITERATOV	3.12.2016		literatura	prireditev